מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות ולתרגל שלושה כלים לפענוח מילה לא מוכרת: מילון, שורש והקשר
- לבדוק טקסט לפני קריאה באמצעות תעודת זהות ולקרוא בשלושה שלבים מודעים
- לזהות מילות קישור כאותות לכיוון הטקסט ולנסח רעיון מרכזי במשפט אחד
- לפרק שאלת הבנת הנקרא לשלבים ולזהות את סוג התשובה הנדרש

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – פרק 1 • מש"ה: פותרים מילה חדשה – היכרות עם הכלים

1. א – מילון
2. ב – שורש

חלק ב' – פרק 1 • מש"ה: פותרים מילה חדשה – הבנה ויישום

1. נכון – כך כתוב בטיפ של כלי המילון באתר.
2. לא נכון – בכלי השורש מורידים אותיות שימוש, לא מוסיפים אותן.

חלק ג' – פרק 1 • מש"ה: פותרים מילה חדשה – תרגול עם דוגמאות

1. ע-ב-ר
2. עייפים מאוד

חלק ד' – פרק 1 • מש"ה: פותרים מילה חדשה – התאמה

1 – ב (בוחרים מבין כמה פירושים את זה שמתאים למשפט)
2 – ג (מוצאים את אותיות השורש ונזכרים במילים מאותה משפחה)
3 – ד (קוראים את המשפט שלפני ואחרי המילה ומנחשים)
4 – א (מילות רמז שמביאות הסבר או דוגמה)

חלק ה' – פרק 2 • תעודת זהות של טקסט – מכירים את הפרטים

1. ב – במה
2. ג – מוען
3. ב – נמען

חלק ו' – פרק 2 • תעודת זהות של טקסט – איפה פורסם כל טקסט?

1 – ב (לוח מודעות או אתר אירועים)
2 – ג (אתר חדשות או עיתון)
3 – א (קיר או לוח בציבור)

חלק ז' – פרק 2 • תעודת זהות של טקסט – מיישמים וחושבים

חלק ח' – פרק 3 • לפני • תוך כדי • אחרי הקריאה – מכירים את שלושת השלבים

1. א – לפני הקריאה
2. ב – מסמנים מילים קשות ועוצרים בסוף כל פסקה
3. ב – אם הניחוש מראש התאים לטקסט

חלק ט' – פרק 3 • לפני • תוך כדי • אחרי הקריאה – משלימים את השלב הנכון

1. לפני הקריאה
2. תוך כדי הקריאה

חלק י' – פרק 3 • לפני • תוך כדי • אחרי הקריאה – מיישמים בעצמנו

חלק י״א – פרק 4 • מילות קישור: תמרורים בטקסט – זיהוי וזכירה

1. ב – כי
2. ב – לפיכך
3. ג – ניגוד

חלק י״ב – פרק 4 • מילות קישור: תמרורים בטקסט – התאמה והשלמה

1. לא נכון – זה הפוך: ׳כי׳ מביא סיבה, ו׳לכן׳ מביא תוצאה.
2. נכון – שתיהן מביאות דוגמה מוחשית לרעיון.

חלק י״ג – פרק 4 • מילות קישור: תמרורים בטקסט – יישום בפסקה

1 – ד (וגם · בנוסף)
2 – ג (כי · בגלל)
3 – ב (לכן · לפיכך)
4 – א (למשל · כגון)

חלק י״ד – פרק 4 • מילות קישור: תמרורים בטקסט – השלמת משפטים

1. לכן
2. למשל

חלק ט״ו – פרק 5 • רעיון מרכזי: מה העיקר? – הכרת המושג

1. לא נכון – משפט המפתח יכול להופיע בתחילת הפסקה או בסופה, ולעיתים צריך לנסח אותו בעצמנו
2. נכון – זהו הצעד הראשון במציאת הרעיון המרכזי

חלק ט״ז – פרק 5 • רעיון מרכזי: מה העיקר? – הכרת המושג

1. ב – את הרעיון המרכזי שכל הפרטים עומדים תחתיו
2. ב – שלושה

חלק י״ז – פרק 5 • רעיון מרכזי: מה העיקר? – הכרת המושג

1. נושא

חלק י״ח – פרק 5 • רעיון מרכזי: מה העיקר? – מיישמים את שלושת הצעדים

1. ב – בזכות ניקוי הנחל חזרו אליו צבי המים

חלק י״ט – פרק 6 • השאלה כטקסט: מפרקים את השאלה – מכירים את האסטרטגיה

1. נכון – כך מבינים בדיוק מה השאלה מבקשת לפני שמתחילים לענות
2. לא נכון – גם מילים קטנות יכולות לשנות את משמעות השאלה, למשל מילת שלילה

חלק כ׳ – פרק 6 • השאלה כטקסט: מפרקים את השאלה – מזהים את השלבים

1. ג – חמישה
2. א – מחפשים מידע שהשאלה עצמה נותנת, כמו באיזו פסקה לחפש

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התשובה צריכה להתאים להקשר המשפט ולהסביר מדוע הכלי שנבחר מתאים
- המשפט צריך לכלול נושא ומה נאמר עליו, בלי פרטים ובלי דוגמה, במילים של התלמיד/ה
- התלמיד/ה מזהה מילות הוראה כמו 'הסבירו' או 'השוו' ומבחין/ה בין איתור, פרשנות או הערכה

טיפים להפעלה:

- אפשר ללמד פרק אחד בכל שיעור ולחזור על הכלים דרך טקסטים חדשים בשיעורים הבאים
- לתלמידים מתקשים אפשר להתמקד בפרק מש״ה ובתעודת הזהות בלבד ולדלג על הניתוח הלוגי של מילות הקישור
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף דיון על הבדלים בין טקסטים (מכתב מול כרזה) ולדרוש ניסוח עצמאי של רעיון מרכזי
- מומלץ לשלב בין הפרקים: לפני קריאת טקסט חדש להשתמש בתעודת זהות, ותוך כדי קריאה לעצור ולזהות מילות קישור ומילים קשות

חוברת תרגול – קוראים חכם: אסטרטגיות קריאה

קוראים חכם – אסטרטגיות קריאה

חט״ב · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מש״ה: פותרים מילה חדשה
2. פרק 2 – תעודת זהות של טקסט
3. פרק 3 – לפני · תוך כדי · אחרי הקריאה
4. פרק 4 – מילות קישור: תמרורים בטקסט
5. פרק 5 – רעיון מרכזי: מה העיקר?
6. פרק 6 – השאלה כטקסט: מפרקים את השאלה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – קוראים חכם: אסטרטגיות קריאה

חוברת התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזו תתרגלו שישה כלים של קוראים חכמים, בדיוק כמו באתר. עברו על הפרקים לפי הסדר, פתרו כל תרגיל בעצמכם, ורק אחר כך בדקו את התשובות. בכל פרק יש דוגמה, תרגול ומלכודת נפוצה להיזהר ממנה.

בנק מילים: נושא | למשל | עייפים מאוד | ע-ב-ר | לכן | תוך כדי הקריאה | לפני הקריאה

1 חלק א' – פרק 1 • מש"ה: פותרים מילה חדשה – היכרות עם הכלים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. במש"ה, מה מייצגת האות מ'?

א) מילון ב) משפט ג) מורה

2. במש"ה, מה מייצגת האות ש'?

א) שאלה ב) שורש ג) שם

2 חלק ב' – פרק 1 • מש"ה: פותרים מילה חדשה – הבנה ויישום

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כשמחפשים מילה במילון, צריך לחפש אותה בצורת הבסיס – ביחיד ובזכר.	☐	☐
2	כדי למצוא את שורש המילה, מוסיפים לה אותיות שימוש כמו מ' ו־ת'.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • מש"ה: פותרים מילה חדשה – תרגול עם

דוגמאות

השלימו את המילה החסרה.

1. במילה "מעבורת" ("מעבורת הגיעה לנמל") השורש הוא _____

2. במשפט "אחרי שש שעות הליכה היינו מותשים", לפי כלי ההקשר, פירוש המילה מותשים הוא _____

4 חלק ד' – פרק 1 • מש"ה: פותרים מילה חדשה – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מילון	___	**א.** מילות רמז שמביאות הסבר או דוגמה
2. שורש	___	**ב.** בוחרים מבין כמה פירושים את זה שמתאים למשפט
3. הקשר	___	**ג.** מוצאים את אותיות השורש ונזכרים במילים מאותה משפחה
4. כלומר / למשל	___	**ד.** קוראים את המשפט שלפני ואחרי המילה ומנחשים

5 חלק ה' – פרק 2 • תעודת זהות של טקסט – מכירים את הפרטים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה פרט בתעודת הזהות עונה על השאלה 'היכן פורסם הטקסט?'

(א) כותרת (ב) במה (ג) מוען

2. איזה פרט עונה על השאלה 'מי כתב את הטקסט?'

(א) נמען (ב) תאריך (ג) מוען

3. איזה פרט עונה על השאלה 'למי מיועד הטקסט?'

(א) מוען (ב) נמען (ג) במה

6 חלק ו' – פרק 2 • תעודת זהות של טקסט – איפה פורסם כל טקסט?

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מודעה	___	**א.** קיר או לוח בציבור
2. ידיעה	___	**ב.** לוח מודעות או אתר אירועים
3. כרזה	___	**ג.** אתר חדשות או עיתון

7 חלק ז' – פרק 2 • תעודת זהות של טקסט – מיישמים וחושבים

ענו בקצרה.

8 חלק ח' – פרק 3 • לפני • תוך כדי • אחרי הקריאה – מכירים את שלושת השלבים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה שלב ממלאים תעודת זהות לטקסט ומציצים בכותרת ובתמונות?

(א) לפני הקריאה (ב) תוך כדי הקריאה (ג) אחרי הקריאה

2. מה עושים בשלב "תוך כדי הקריאה"?

(א) שואלים מה אני כבר יודע/ת (ב) מסמנים מילים קשות ועוצרים בסוף כל פסקה

(ג) מסכמים במשפט אחד את הרעיון המרכזי

3. מה בודקים בשלב "אחרי הקריאה"?

(א) רק את הכותרת (ב) אם הניחוש מראש התאים לטקסט

(ג) כמה מילים קשות יש בטקסט

9 חלק ט' – פרק 3 • לפני • תוך כדי • אחרי הקריאה – משלימים את השלב הנכון

השלימו את המילה החסרה.

1. בשלב _____ מציצים בכותרת ובתמונות ושואלים מה אני כבר יודע/ת על הנושא.

2. בשלב _____ עוצרים בסוף כל פסקה ושואלים: מה למדתי כאן?

10 חלק י׳ – פרק 3 • לפני • תוך כדי • אחרי הקריאה – מיישמים בעצמנו

ענו בקצרה.

11 חלק י״א – פרק 4 • מילות קישור: תמרורים בטקסט – זיהוי וזכירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילת קישור שייכת לקבוצת ה׳סיבה׳?

(א) לכן (ב) כי (ג) אבל

2. איזו מילת קישור שייכת לקבוצת ה׳תוצאה׳?

(א) בנוסף (ב) לפיכך (ג) אולם

3. מילת הקישור ׳למרות׳ מציינת:

(א) הוספה (ב) דוגמה (ג) ניגוד

12 חלק י״ב – פרק 4 • מילות קישור: תמרורים בטקסט – התאמה והשלמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה ׳כי׳ מביאה תוצאה, והמילה ׳לכן׳ מביאה סיבה.	☐	☐
2	המילים ׳למשל׳ ו׳לדוגמה׳ שייכות לקבוצת הדוגמה.	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • מילות קישור: תמרורים בטקסט – יישום בפסקה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הוספה	___	**א.** למשל · כגון

2. סיבה	___	**ב.** לכן · לפיכך
3. תוצאה	___	**ג.** כי · בגלל
4. דוגמה	___	**ד.** וגם · בנוסף

14 חלק י״ד – פרק 4 • מילות קישור: תמרורים בטקסט – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. המים בנחל נוקו, _____ הצבים חזרו אליו.

2. צריך לשמור על הנחל נקי, _____ לא להשליך בו פסולת.

15 חלק ט״ו – פרק 5 • רעיון מרכזי: מה העיקר? – הכרת המושג

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הרעיון המרכזי מופיע תמיד במשפט הראשון של הטקסט	☐	☐
2	הנושא הוא מי או מה שהטקסט מדבר עליו	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • רעיון מרכזי: מה העיקר? – הכרת המושג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מסמלת ה'מטרייה' במשל על הרעיון המרכזי?

(א) פרט מעניין בטקסט (ב) את הרעיון המרכזי שכל הפרטים עומדים תחתיו

(ג) את כותרת הטקסט

2. כמה צעדים יש בדרך למציאת הרעיון המרכזי?

(א) שניים (ב) שלושה (ג) ארבעה

17 חלק י"ז – פרק 5 • רעיון מרכזי: מה העיקר? – הכרת המושג

השלימו את המילה החסרה.

1. הצעד הראשון במציאת הרעיון המרכזי הוא לשאול: מה ה_____ של הטקסט?

18 חלק י"ח – פרק 5 • רעיון מרכזי: מה העיקר? – מיישמים את שלושת הצעדים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו הרעיון המרכזי בסיפור על צבי המים בנחל?

(א) הנחל התייבש לגמרי (ב) בזכות ניקוי הנחל חזרו אליו צבי המים

(ג) צבי מים אוהבים לאכול צמחים

19 חלק י"ט – פרק 6 • השאלה כטקסט: מפרקים את השאלה – מכירים את האסטרטגיה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפני שעונים על שאלה, כדאי לקרוא אותה לאט כמו טקסט קצר.	☐	☐
2	אפשר לדלג על מילים קטנות בשאלה כי הן לא חשובות.	☐	☐

20 חלק כ' – פרק 6 • השאלה כטקסט: מפרקים את השאלה – מזהים את השלבים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה שלבים יש באסטרטגיית "השאלה כטקסט"?

(א) שלושה (ב) ארבעה (ג) חמישה

2. מה עושים בשלב השני, "מה השאלה כבר מספרת לי?"

(א) מחפשים מידע שהשאלה עצמה נותנת, כמו באיזו פסקה לחפש

(ב) כותבים תשובה סופית (ג) מוחקים את השאלה

כרטיס יציאה

תן/י דוגמה למילה קשה ופרט/י איזה כלי ממש"ה (מילון/שורש/הקשר) היית משתמש/ת בה ולמה

בחר/י טקסט קצר וכתוב/י משפט אחד שמנסח את הרעיון המרכזי שלו

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀